

Jak chronić się przed pożarem na łodzi nurkowej

Niedawne tragiczne pożary na łodzi *MV Conception* w USA we wrześniu i *Suzanna* w Egipcie w listopadzie 2019 roku są kolejnym dowodem na to, że wypadki nurkowe zdarzają się nie tylko podczas nurkowania.

Jest możliwe, że przyczyna obu tych pożarów była podobna, ale nie będziemy tego wiedzieć do momentu zakończenia dochodzenia przez władze. Te wypadki miały jednak ze sobą coś wspólnego – na obu łodziach pożar wybuchł w nocy i były ofiary śmiertelne.

Oczywiście nurkowie mają teraz pewne obawy i zastanawiają się, jak zmniejszyć ryzyko i chronić siebie przed czymś, nad czym nie mają praktycznie żadnej kontroli. W tym artykule znajdziesz wyjaśnienia i porady dla osób, które planują wziąć udział w wyprawie na łodzi nurkowej.

Bezpieczeństwo pożarowe na łodzi

Chociaż pożary na łodziach zdarzają się rzadko, mogą wybuchnąć z wielu powodów. Wyciek paliwa połączony z wysoką temperaturą albo zapalenie się lotnych związków z rozpuszczalników lub farb od iskry z systemów elektrycznych może wywołać pożar w maszynowni. Awaria systemu elektrycznego spowodowana przeciążeniem lub zwarcie przewodów i urządzeń może doprowadzić do zapalenia się ulatniającego się propanu lub innych gazów używanych do gotowania. Zdaniem ekspertów źródłem niedawnych pożarów (np. na łodzi *Conception*) mógł być uszkodzony akumulator litowo-jonowy, który

wytwarza dużą ilość ciepła.

Właściciele łodzi muszą stosować się do lokalnych przepisów. Dotyczą one takich kwestii jak: konstrukcja łodzi, użycie odpowiednich materiałów ognioodpornych, zamontowanie alarmów i systemów wykrywania ognia, zapewnienie wystarczającej ilości gaśnic, udostępnienie i odpowiednie oznaczenie wyjść awaryjnych. Mogą one być wymagane przed udostępnieniem łodzi lub budynku do użytku. Właściciele są również odpowiedzialni za przeprowadzenie oceny zagrożenia pożarowego, która obejmuje możliwe przyczyny, lokalizacje i sposób rozprzestrzeniania się ognia oraz procedury operacyjne minimalizujące ryzyko pożaru. Następnie muszą oni opracować i wdrożyć Plan akcji ratunkowej, aby chronić osoby i ich własność w momencie zagrożenia. Kolejnym środkiem ostrożności jest przeprowadzanie regularnych ćwiczeń pożarowych oraz odpowiednich szkoleń dla pracowników, jak należy izolować i gasić pożar.

Operatorzy łodzi powinni stosować się do zasad opisanych powyżej, ale niestety rzeczywistość czasami wygląda inaczej. Dlatego zachęcamy pasażerów łodzi nurkowych do podjęcia następujących kroków:

- Nalegaj na przeprowadzenie omówienia zasad bezpieczeństwa. Powinno ono obejmować nie tylko instrukcje, gdzie znajdują się kamizelki ratunkowe, ale przede wszystkim wytyczne, co należy zrobić w razie pożaru.
- Zobacz, gdzie są wszystkie drogi ucieczki i wyjścia awaryjne i upewnij się, że są dostępne i nadają się do użycia. Sprawdź, czy potrafisz otworzyć wszystkie drzwi i luki, zwłaszcza jeśli pomieszczenia do spania znajdują się pod pokładem.
- Możesz sprawdzić, czy dostępne są przenośne gaśnice z ważnym terminem przydatności lub czy łódź jest wyposażona w centralny system gaszenia ognia, czyli tryskacze umieszczone na suficie.
- Sprawdź, czy na łodzi zostały zainstalowane czujniki ognia i alarm pożarowy wykrywający płomienie, dym i tlenek węgla. Zweryfikuj, czy działają i zapytaj, kiedy przeszły ostatni test.
- Sprawdź, czy na łodzi obowiązują warty. W każdym momencie co najmniej jeden członek załogi musi czuwać nad bezpieczeństwem osób przebywających na łodzi i natychmiast zareagować w razie sytuacji awaryjnej. Ma to szczególne znaczenie dla bezpieczeństwa pożarowego. W zależności od miejsca, może być to jedno z wymagań straży przybrzeżnej.
- Jeśli dostrzeżesz potencjalne niebezpieczeństwo, musisz wiedzieć, kogo należy powiadomić. Jeśli w jakimkolwiek momencie zauważysz, że osoba, która czuwa nad bezpieczeństwem śpi lub jest nieobecna na swoim stanowisku, obudź ja lub znajdź innego członka załogi. Jest to poważne zaniedbanie i należy je zgłosić do przełożonego lub nawet kapitana (w zależności od wielkości łodzi).

Procedury ewakuacji

Ogień może rozprzestrzeniać się błyskawicznie, dym jest w stanie zredukować widoczność do zera w mgnieniu oka, a toksyny potrafią bardzo szybko pozbawić sił. Wysoka temperatura podczas pożaru może spowodować poważne oparzenia i uniemożliwić wyjście. Większość ofiar pożaru umiera nie od oparzeń, ale z powodu wciągnięcia dymu do płuc.

Z tego powodu, gdy tylko pożar zostanie zauważony wszyscy muszą zareagować jak najszybciej.

Oto zalecenia, jak należy się zachować:

- Gdy tylko zauważysz ogień lub dym, obudź innych lub włącz alarm pożarowy.
- Nie trać czasu na szukanie swoich rzeczy. Czas jest kluczowy - nawet 30 sekund może stanowić różnicę pomiędzy życiem a śmiercią.
- Zachowaj spokój (oczywiście łatwiej to powiedzieć niż zrobić!).
- Nie zabieraj ze sobą żadnych walizek ani toreb. Twoje życie jest warte więcej niż to, co się w nich znajduje. Walizki lub torby mogą przeszkadzać i zablokować drogę ucieczki, przez co ewakuacja stanie się trudna lub niemożliwa dla Ciebie i innych.
- Pomóż innym w ewakuacji, jeśli jest to możliwe i możesz to zrobić bezpiecznie.
- Stosuj się do instrukcji podawanych przez członków załogi. Powinni oni być wyszkoleni i mieć odpowiedni sprzęt, aby powstrzymać ogień, uwolnić jakichkolwiek pasażerów uwięzionych w środku i zapewnić Ci bezpieczeństwo.
- Jeśli widzisz ogień w pomieszczeniu, nie otwieraj drzwi lub okien, ponieważ podmuch świeżego powietrza spowoduje rozpalenie lub rozprzestrzenienie się ognia (ze względu na większą ilość tlenu).
- Nigdy nie wchodź z powrotem na łódź, która się pali. Możesz narazić swoje życie, jak i życie członków załogi.

Inne kwestie

Požary wybuchają bardzo rzadko, ale mogą doprowadzić do dużego uszczerbku na zdrowiu, a nawet śmierci. Podczas pobytu na łodzi pamiętaj o następujących zasadach.

Po pierwsze, w sytuacji zagrożenia życia Twój instynkt samozachowawczy może pchnąć Cię do działania, ale wielu ludzi nie będzie wiedziało, co ma zrobić. W razie pożaru wiedza i szkolenie na temat bezpieczeństwa pożarowego i procedur wdrażanych w sytuacjach awaryjnych będą bardzo przydatne. Na pewno pomogą Ci w zachowaniu spokoju i skupieniu się.

Paszport, portfel i jakiegokolwiek specjalne leki, których możesz potrzebować włóż do małej torby (najlepiej wodoodpornej) lub innego pojemnika i połóż obok łóżka. Torba powinna być jak najmniejsza, aby nie ograniczać Twoich ruchów i w żaden sposób nie spowalniać Twojego wyjścia z łodzi. Jeśli nosisz okulary, które mogą być niezbędne podczas ewakuacji, połóż je w zasięgu ręki, aby nie tracić czasu na ich szukanie.

Nie ładuj baterii do latarek, aparatów fotograficznych (zwłaszcza kamer ze światłami), skuterów wodnych lub innych dużych urządzeń, a nawet laptopów, tabletów czy telefonów komórkowych w kabinie, jeśli w niej nie przebywasz lub śpisz. Jest to ważne zwłaszcza na łodziach, na których nie ma alarmu pożarowego. Nie wpinaj zbyt wielu urządzeń do jednego gniazdka elektrycznego. Może to bardzo łatwo doprowadzić do przegrzania przedłużacza, rozgałęziacza lub listy zasilającej i/lub spowodować przeciążenie elektryczne, które może wywołać pożar.

Z powodu niedawnych, tragicznych pożarów na łodzi, niektórzy nurkowie kupują przenośne czujniki tlenu

węgla lub dymu, które mogą postawić w swojej kabinie. Jeśli obawiasz się pożaru lub zadymienia, zabierz ze sobą na łódź mały kaptur uciezkowy – w razie pożaru chroni on twoje oczy i płuca. Może się okazać, że ze względu na umiejscowienie kajut na łodzi właściciel ma takie kaptury dla swoich klientów.

Na koniec, zwracaj szczególną uwagę, gdzie palisz papierosy na łodzi. Łatwopalne materiały, takie jak paliwo, rozpuszczalniki i sprężony tlen zazwyczaj są przechowywane w miejscach z ograniczonym dostępem.

Nurkowie, pamiętajcie, że ryzyko pożaru występuje nie tylko na łodzi, ale również w hotelu, w którym przebywacie czy w centrum nurkowym, do którego przychodzicie. Musimy zatem zdawać sobie sprawę, że pożar może wybuchnąć również na lądzie.

Jesteś profesjonalistą lub operatorem nurkowym? Weź udział w [projekcie HIRA stworzonym przez DAN](#) i zmniejsz ryzyko w swojej działalności nurkowej.

Dodatkowe źródła:

- [Lithium-Ion Battery Safety](#)
- [Understanding where, when and how most fires start is the first step in reducing the risk of an onboard fire.](#)
- [California boat fire: Conception wasn't built to charge dozens of phones, batteries and cameras. Did this cause the blaze?](#)
- [Woman Dies In Red Sea Liveaboard Fire](#)